

Булкот Г. В.

кандидат економічних наук, доцент кафедри аудиту
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
м. Київ, Україна

Курачик В. Ю.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти в рамках освітньо-
професійної програми «Облік і аудит» кафедри бухгалтерського обліку та
консалтингу
заочна форма здобуття освіти
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Цифровізація економічних процесів виступає важливим чинником модернізації системи бухгалтерського обліку підприємств. Вона пов'язана із впровадженням сучасних інформаційних технологій у процеси накопичення, обробки та аналізу облікової інформації, що відповідно має вплив на формування даних про доходи, витрати, а також результати фінансової діяльності. У сучасному бізнес-середовищі цифрові інструменти впроваджуються не тільки з метою автоматизації обліку, але й для забезпечення високої якості інформації, необхідної для управлінських рішень [1].

Запровадження ERP-систем, електронного документообігу та хмарних технологій зумовлює відмову від традиційних паперових носіїв і перехід до цифрових форматів облікової інформації. Це дозволяє швидше обробляти первинні документи, зменшує ймовірність помилок та забезпечує своєчасне відображення господарських операцій у бухгалтерському обліку. Як наслідок відбувається підвищення оперативного формування показників доходів, витрат та фінансових результатів підприємства [1].

Цифровізація особливо помітно впливає на облік доходів у підприємствах торгівлі та сфері послуг. Зростання електронної комерції, онлайн-розрахунків та цифрових каналів збуту створює необхідність постійного оновлення інформації про обсяги продажів і структуру доходів. Взаємодія облікових систем із торговельними платформами дозволяє автоматизувати процес визнання доходів і підвищити прозорість фінансових результатів, водночас потребуючи посиленого контролю за дотриманням принципів бухгалтерського обліку [2].

У цифровій економіці змінюються також і підходи до обліку витрат. Використання автоматизованих облікових систем забезпечує більш детальне групування витрат за центрами відповідальності, видами діяльності та бізнес-процесами. Це сприяє точнішому формуванню собівартості продукції та створює інформаційну основу для аналізу ефективності використання ресурсів. У результаті зростає значення обліку витрат у формуванні фінансових результатів і управлінні прибутковістю підприємства [3].

Для узагальнення впливу цифровізації на ключові об'єкти бухгалтерського обліку доцільно виділити основні трансформаційні зміни, які відбуваються в обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства. (табл. 1).

Таблиця 1

Вплив цифровізації на витрат, доходів, і фінансових результатів підприємства

Об'єкт обліку	Традиційний підхід	Особливості в умовах цифровізації
Доходи	Відображення на підставі паперових первинних документів	Автоматизоване визнання доходів на основі електронних даних і інтеграції з платіжними системами
Витрати	Узагальнення витрат з обмеженою аналітикою	Деталізація витрат за центрами відповідальності та бізнес-процесами
Фінансові результати	Переважно підсумковий показник звітного періоду	Інструмент оперативного контролю та прогнозування результатів

Джерело: сформовано автором

Управлінський облік в умовах цифровізації набуває особливої ролі, оскільки забезпечує керівництво підприємства аналітичною інформацією з високим рівнем оперативності. Застосування фінансових дашбордів, аналітичних панелей і прогнозних моделей дає змогу оцінювати фінансові результати, виявляти відхилення та формувати альтернативні сценарії розвитку підприємства [1]. Водночас поряд із позитивними ефектами цифровізації виникають і певні проблеми, зокрема ризики кібербезпеки, залежність від інформаційних систем і недостатній рівень нормативно-правового регулювання електронного документообігу. Такі чинники ускладнюють практичне впровадження цифрових технологій у систему бухгалтерського обліку та потребують комплексного підходу до їх мінімізації [4].

Цифрова трансформація бухгалтерського обліку також зумовлює зростання вимог до професійних компетенцій бухгалтерів. Сучасний спеціаліст має вміти працювати з інформаційними системами, цифровими платформами та аналітичними інструментами, що визначає необхідність постійного професійного розвитку та адаптації до умов цифрової економіки [5].

Отже, цифровізація істотно трансформує підходи до обліку доходів, витрат та фінансових результатів підприємства, підвищуючи його аналітичну цінність і роль у системі управління. Водночас ефективне впровадження цифрових технологій можливе лише за умови поєднання автоматизації з дотриманням принципів бухгалтерського обліку, розвитком системи внутрішнього контролю та удосконаленням нормативного забезпечення облікової діяльності.

Список використаних джерел

1. Пушкарь І.В., Гладчук Г.Г., Храпач К.Г. Диджиталізація як інструмент оптимізації управлінського обліку на підприємствах України. *Економіка та суспільство*. 2024. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5159?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 16.11.2025)

2. Демченко Т. Особливості та проблеми обліку торгівельних підприємств в умовах діджиталізації. *Економіка та суспільство*. 2025. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5754?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 16.11.2025)
3. Корольок Т. М. Облік в управлінні підприємством в умовах цифрової економіки. *Галицький економічний вісник*. 2023. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/44097/2/GEJ_2023v85n6_Korolyuk_T-Accounting_in_enterprise_88-96.pdf?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 16.11.2025)
4. Пелех У., Тенюх З. Вплив цифровізації на облік та звітність підприємства: переваги, виклики та стратегії впровадження. *Вісник Хмельницького НУ*. 2024. URL: <https://heraldes.khmnu.edu.ua/index.php/heraldes> (дата звернення: 16.11.2025)
5. Руденко С.В., Погрібняк Д.С. Бухгалтерський облік в умовах цифровізації. *Вісник ХНУ*. 2021. URL: https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/25654?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 16.11.2025)